

komster af overfladevand som grundvand. Overfladevand er i miljømålsloven defineret som 1) indvand bortset fra grundvand, dvs. alt stillestående eller strømmende vand på jordoverfladen, herunder vandløb, dvs. indvand, som for størstedelens vedkommende løber på jordoverfladen, men som kan løbe under jorden i en del af sit løb og søer, dvs. indvand bestående af stillestående overfladevand, 2) overgangsvande, dvs. overfladevandområder i nærheden af flodmundinger, som er delvist saltholdige som følge af, at de er i nærheden af kystvande, men som i væsentlig grad påvirkes af ferskvandsstrømme og 3) kystvande, undtagen med hensyn til kemisk tilstand, hvor det også omfatter territorialfarvande. Kystvande omfatter såvel kystvand ud til 1 sømil til havsiden fra det nærmeste punkt på basislinjen, hvor vandrammedirektivet stiller krav om økologisk tilstand, som territorialfarvand ud til 12 sømil, hvor vandrammedirektivet stiller krav om kemisk tilstand.

Grundvand defineres som alle former for vand under jordoverfladen i mættede zoner og i direkte kontakt med jordoverfladen eller undergrunden.

Til stk. 2

Ved udnyttelsesmuligheder til gavn for en anden naturessource skal forstås den funktion, som naturessourcer opfylder eller kan opfylde i forhold til andre naturessourcer, for eksempel jordens funktion som vækstmedium for en beskyttet planteart, eller et vandområdes betydning som levested for en beskyttet fugle- eller dyreart. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 7-11, som fastlægger skadebegrebet.

Ved udnyttelsesmuligheder for offentligheden skal forstås både de udnyttelsesmuligheder, der knytter sig til, at der kan indvindes vand fra grundvandsforekomster, at der kan fanges fisk i kystvande, fældes træ i skove m.v., som de udnyttelsesmuligheder, der består i de såkaldte «rekreative tjenester», f.eks. at der kan ses på trækfugle over et vådområde, at der kan bades fra stranden eller at der kan ses på orkideer på vej hen over et overdrev.

Til stk. 3

I miljøansvarsdirektivets artikel 2, stk. 3, defineres de beskyttede arter og naturtyper, der er omfattet af direktivet. Det drejer sig om:

- 1) arter, der er nævnt i fuglebeskyttelsesdirektivets (direktiv 74/409/EØF) artikel 4, stk. 2, eller opført i direktivets bilag I
- 2) arter, der er opført i habitatdirektivets (direktiv 93/43/EØF) bilag II og IV
- 3) levesteder for arter, der er nævnt i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 2, eller opført i direktivets bilag I eller i habitatdirektivets bilag II
- 4) internationale naturbeskyttelsesområder, der er opført i habitatdirektivets bilag I, samt
- 5) yngle- og rastepladser for de arter, der er opført i habitatdirektivets bilag IV.

Disse arter, internationale naturbeskyttelsesområder og levesteder for arter, benævnes også Natura 2000-arter og -områder. Ordet »beskyttede« knytter sig såvel til arter som til naturtyper.

Samtlige *fuglearter*, som forekommer i vild tilstand inden for EU, er beskyttet efter fuglebeskyttelsesdirektivet. De fuglearter, der er omfattet af miljøansvarsdirektivet og dermed af lovforslaget, er dog begrænset til arter, som kræver særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til deres levesteder, og som er opført på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I eller omfattet af direktivets artikel 4, stk. 2. Bilag I-arterne er arter, der kræver særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til deres levesteder for at sikre, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Der er i alt ca. 75 fuglearter på bilag I, og de forekommer ikke alle vildtlevende i Danmark. Som danske bilag I-arter kan eksempelvis nævnes sangsvane, sort stork og vandrefalk. Artikel 4, stk. 2-arter er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter, der ikke er opført i bilag I, men som for så vidt angår deres yngle-, fjerskifte-, overvintrings- og rasteområder har tilsvarende beskyttelsesbehov. Som eksempel på en sådan art kan nævnes troldand, havørn og lille fluesnapper.

De arter, der er beskyttet efter habitatdirektivet, og som er omfattet af miljøansvarsdirektivet og dermed af lovforslaget, er *dyrearter* og *plantearter* af fællesskabsbetydning, hvis bevaring kræver udpegning af særlige bevaringsområder (bilag II-arter), eller kræver streng beskyttelse (bilag IV-arter). Som eksempel på bilag II-arter, der forekommer i Danmark, kan nævnes spættet sæl og hasselmus og på bilag IV-arter flagermus, odder, spidssnudet frø, snæbel og bred vandkalv. Af beskyttede plantearter kan nævnes vandranke, fruesko og gul stenbræk.

For beskyttede dyre- og plantearter gælder det, at de er beskyttet, uanset om de befinder sig i det område (Natura 2000-område), som de udgør udpegningsgrundlaget for, eller uden for disse områder.

Det foreslås, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets regler for så vidt angår arter ikke skal være mere vidtgående, end EU-forpligtelserne tilsiger. De kommende Natura 2000-planer vil bl.a. fastsætte gunstig bevaringsstatus for arter i overens-